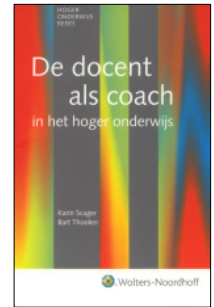

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s): Karin Scager & Bart Thoolen
Titel: De docent als coach in het hoger onderwijs
Uitgeverij: Noordhoff
Plaats: Groningen
Jaar: 2006
Pagina's: 85
ISBN-13: 978-90-017-0018-7

Vroeger kon een docent in het hoger onderwijs zich beperken tot het les geven ex cathedra. Deze tijd laten we meer en meer achter ons. Werkvormen als probleemgestuurd, actief en begeleid zelfstandig leren hebben hem definitief van achter de leerstoel weggehaald. Daarnaast heeft de leerling- en studentenbegeleiding op alle niveaus ook een nieuwe dimensie aan zijn opdracht gegeven: hij is niet langer enkel lesgever, hij is ook coach geworden. In het boekje *De docent als coach in het hoger onderwijs* hebben de auteurs hun jarenlange expertise op het gebied van het coachen van studenten samengebracht.

Het eerste hoofdstuk gaat precies over deze veranderde rol van de docent. Hiermee onderlijnen ze dat de vakdeskundigheid even belangrijk blijft als vroeger, maar dat er momenteel ook vraag is naar iets er bovenop. Lesgeven is immers een interactief proces geworden tussen docent en student. Het afstandelijke karakter van hun relatie is vervangen door een relatie waarin persoonlijk contact belangrijk is geworden. Nu moeten ze immers ook actief (groeps)-processen en keuzeproblemen begeleiden. Deze nieuwe functie vraagt naast deskundigheid ook nieuwe kwaliteiten van de docent, te weten ondersteunende, structurerende en motiverende vaardigheden.

Coaching vindt plaats door middel van gesprekken. Dit vraagt van de docent een bepaalde houding waarbij hij de problemen niet voor de student oplost maar hem helpt om zelf de oplossing te vinden. Hiervoor is het belangrijk dat elk coachingsgesprek een bepaalde structuur heeft. Deze structuur wordt in het tweede hoofdstuk uitgewerkt. Evenals de drie dimensies die een goed coachingsgesprek heeft.

In het derde hoofdstuk komen de noodzakelijke gespreksvaardigheden aan bod. Heel verrijkend in dit deel zijn de kadertjes met concrete tips bij de verschillende vaardigheden. Sommige lezers zullen hier misschien veel herkennen vanuit een eerdere (basis-)opleiding, maar de manier waarop één en ander belicht wordt, maakt het voor hen zeker ook de moeite waard om dit stuk niet over te slaan.

Het vierde hoofdstuk pakt het coachen van individuele studenten aan. Verschillende soorten coachingsgesprekken passeren de revue, van oriënteringsgesprekken over voortgangsgesprekken naar beoordelingsgesprekken. Het vijfde hoofdstuk gaat hierop verder en belicht het aanpakken van bepaalde specifieke problemen in een coachingsgesprek, zoals daar zijn uitstelgedrag, keuzeproblemen en dergelijke.

De hoofdstukken zes en zeven herhalen de opzet van het vierde en vijfde hoofdstuk, maar nu op het niveau van een groep. In het zesde hoofdstuk komen de meer algemene thema's aan bod zoals het begeleiden van een groepsgesprek, aspecten van groepsontwikkeling en dergelijke meer. Het zevende hoofdstuk pakt enkele specifieke problemen aan zoals conflicten en motivatieproblemen.

In de bijlagen van dit boekje zit er een zeer interessante vragenlijst die de docent laat nagaan op welke manier hij in overleg treedt met een groep. Daarnaast is ook het stukje over de typologie van de uitsteller heel verrijkend.

Dit boekje gaat in sneltreinvaart in op het thema van het coachen van individuele studenten en groepen. In korte stukjes worden de verschillende aspecten verduidelijkt. Als kennismaking kan dit tellen als een vrij volledig overzicht doorspekt met concrete tips en voorbeelden die één en ander heel helder maken. Hierin ligt dan ook de meerwaarde van dit boekje: op weinig bladzijden is de theorie en de context van het coachen helder samengebracht. Het toont niet alleen de meerwaarde van het coachen aan, maar ook de noodzaak van de professionalisering van de docent: niet iedere docent wordt immers met de beschreven kwaliteiten en vaardigheden geboren. Het boekje is specifiek naar het hoger onderwijs geschreven. Dit neemt niet weg dat leerlingenbegeleiders uit het secundair onderwijs hier ook heel veel kunnen aan hebben. Het stuk over het

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

---

coachen van studenten met specifieke problemen is eveneens relevant voor schoolexterne leerlingenbegeleiders, bijvoorbeeld uit de centra voor leerlingenbegeleiding.

[2008-03-08]